

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istoría

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

XX. Quomodo pro Confessoribus Constantinus leges sanxerit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

της τὸν σύμπαντα πηδαλιάρχων βίον ἀφῆ-
ρησέν τε πάντῃ δέ τῶν πρὶν πεζόντων τὰς πάν-
τας κακῶν μειδιῶσιν τε παρῶσιν, ὁμασί
τε φαιδρῶς, οἱ πρὶν κατὰ φεῖς ἀλλήλους ἐνέ-
λεπον χορῶν δ' αὐτοῖς καὶ ὕμνοι τὸν παμβα-
σιλέα Θεὸν πρώτιστα πάντων ὄντα δὴ τέτον
ἐδίδασκον. κατέβη τὸν καλλίνικον, παῖδάς τ'
αὐτοῦ κοσμιωτάτας καὶ θεοφιλεῖς Καίσαρας,
φωναῖς ἀγέτοις ἐγχεαιρὸν κακῶν παλαιῶν
καὶ δυσσεβείας ἀπάσης λήθη. παρόντων δ'
ἀγαθῶν δόξαυσις, καὶ προσέτι μελλόντων
παροδοκία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

Ὅπως ὑπὲρ ὁμολογητῶν ἐνομιβέται Κωνσταντῖνος.

Ἦν δὲ τὸ ἔργον καὶ παρ' ἡμῖν ὡσαύτως καὶ
πρῶτον παρὰ τοῖς ἑστέροις μέρεσιν τῆς
οἰκουμένης λαχόντι, βασιλέως φιλανθρωπίας
ἐμπλεῖς διατάξεις νόμοι τε πρὸς τὸν Θεὸν
ὁσίας πνεύσας, παντοίας παρέχον ἀγαθῶν
ἐπαγγελίας. τοῖς μὲν καὶ ἔθνεσιν ἐπαρχεῖ-
ται, τὰ πρόσφορα καὶ λυσιτελεῖν δωρεμένοι.
ταῖς δ' ἐκκλησίαις ὁ Θεὸς τὰ κατὰ ἄλληλα
διαγορεύσας, ἀνεκαλεῖτο γένεσιν ἐκείνας πρῶ-
τως πάντων, ὅτι ὁ μὴ εἰδωλολατρεῖται χά-
ρις, τὸ τῶν καὶ ἔθνεσιν ἡγεμένων ἑξορίας ἐ-
μτακίας ὑπέμειναν κατέβη τὰς βεβληθη-
ραῖς ἐγκληθέντας τ' αὐτῆς ἐνεκεν αἰτίας, ἡλθ-
ὲν τῶν λειτουργημάτων, καὶ τοῖς ἀφηρημέ-
νοισι τὰς ὁσίας, ἀναλαμβάνειν ταύτας ἐγ-
κελεύσας οἱ τ' ἐν καὶ ὁ ἀγῶνος καρτερία
ψυχῆς διὰ Θεὸν λαμπρυνόμενοι, μέγαλοις
τε κακοπαθεῖν παρὰ δόθεντες, ἡ νήσας οἰκεῖν
κλεινέτας, ἡ δημοσίοις ἐργοῖς δαλεῦεν κατη-
ναλισκόμενοι, τῶν ἀθρόως ἀπάντων ἐλθ-
ουρίας ἀπὸ λαῶν καὶ τὰς στρατιωτικῆς δ' ἀξίας
δὲ ἐνέσσαν θεοσεβείας ἀποβλήτας χυμένους,
ἀνεκαλεῖτο τ' ὑπερῶς ἡ βασιλικὴ δωρεά. ἐπε-
ξασίας αἰεσιν παρέχουσα, ἡ τὰς οἰκίας δὲ
ἐαυδάνειν, καὶ διατρέπει τοῖς προτέροις αὐ-
τῶν ἀξιώμασιν. ἡ ἀγαπῶντας τὸν εὐσταλῆ
βίον, πάντων λειτουργημάτων ἀνεπηρέστερας
διατελεῖν ὅτι τὰς γυναικείας δ' ἐργοῖς ἐφ'
ὑπερῶς ὅτι ἀτιμία δαλεῦεν κριθέντας, ὁμοίως
τοῖς λοιποῖς ἡλδοθέντες.

A bis Romani tenens, universum genus
humanum gubernavit. Omnis iam me-
tus malorum quibus cuncti homines
oppressi fuerant, penitus exciderat. Et
qui prius maesti fuissent, tunc hilari vul-
tu laetisq; oculis sese mutuo intueban-
tur. Choris praeterea & hymnis, pri-
mum quidem Deum omnium Regem,
prout instituti fuerant: deinde victo-
rem Augustum, & modestissimos Deo-
que carissimos ejus liberos Caesares, sine
ulla intermissione celebrabant. Nulla
jam praeteritarum calamitatum, nulla
impietatis memoria suppetebat: sed
B praesentium bonorum fructus cum futu-
rorum spe atq; expectatione percipie-
batur.

CAPUT XX.

Quomodo pro Confessoribus Constantinus
leges sanxerit.

Tunc etiam apud nos, sicut antea
apud illos qui alteram orbis partem
incolunt, proposita sunt Imperatoris e-
dicta plena humanitatis: & leges quae
sinceram ac religiosam Dei observan-
tiam spirarent, varia cujusq; generis bo-
na haud dubia spe pollicebantur, cum &
Provincialibus largirentur quae ad ipso-
rum utilitatem spectabant: & Ecclesiis
Dei congrua & convenientia statueret.
Ac primum quidem eos qui propterea
quod idolis sacrificare noluerant, a Re-
ctoribus provinciarum relegati, & ex
patria migrare compulsi erant, domum
revocarunt. Eos deinde qui eandem ob
causam curiis addicti fuerant, publicis
functionibus liberarunt: & qui faculta-
tibus spoliati fuissent, iis bona sua resti-
tui praeceperunt. Praeterea qui persecu-
tionis tempore divina virtute roborati,
fortitudinis & constantiae illustre speci-
men ediderant, aut ad metalla damnati,
ut continuo labore ibi divexarentur: aut
in insulam deportati: aut publicis operi-
bus mancipati fuerant, his omnibus sub-
bitò soluti molestiis libertatem adepti
sunt. Sed & quicumque ob egregiam in
D retinenda religione constantiam hono-
re militiae spoliati erant, eos Imperato-
ris munificentia ab hac ignominia re-
vocavit: ipsorum arbitrio ac voluntati
permittens, ut vel propria recuperarent
officia, & pristino honoris gradu frue-
rētur: vel si quietam vitam degere mal-
lent, ab omnibus deinceps functionibus
immunes permanerent. Denique quot-
quot ignominiae causa gynaeceis manci-
pati fuerant, eos Imperator perinde ac
ceteros, libertate donavit.

L II. iij